

**UCHWAŁA NR XXXVIII/225/21
RADY MIEJSKIEJ W STAWISKACH**

z dnia 9 listopada 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2022-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r. poz. 1372) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021r. poz. 1249) Rada Miejska, uchwala się co następuje:

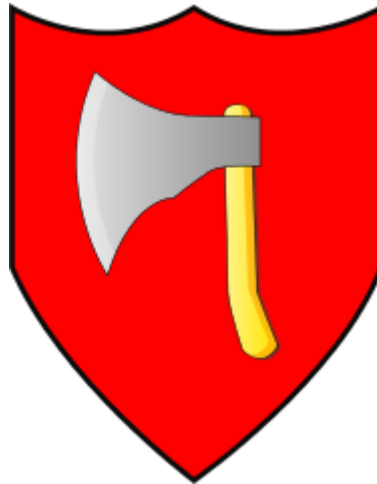
§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Kamil Zajączkowski

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2022-2026**

"Przemoc nie jest oznaką siły, lecz słabości"

Ks. Jerzy Popiełuszko

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi. Przemoc domowa jest naruszeniem praw człowieka, zawsze niekorzystnie wpływa na osoby, które jej doświadczają, powodując trwałe i niekorzystne zmiany w sposobie myślenia, utrudniającym przeciwstawianie się i przeciwdziałanie temu zjawisku. Od wieków niechlebnie towarzyszy narodom, całym pokoleniom, jednostkom, wpisując się w karty historii.

Przemoc dotyka osób różnej płci i wieku, niezależnie od wykształcenia, statusu społecznego czy ekonomicznego. Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety i osoby zależne: dzieci, osoby okresowo lub trwale niepełnosprawne ze względu na wiek czy chorobę. Zjawisko przemocy niszczy siłę woli ofiary, powoduje, że żyje ona w ciągłym strachu i poczuciu ubezwłasnowolnienia, nie ma siły by przerwać "koło przemocy", tracąc nadzieję na zmianę swego losu.

Fundamentalną cechą podejmowanych działań w obszarze przemocy domowej powinna być zatem szybka reakcja mająca na celu przerwanie przemocy oraz zaoferowanie bezzwłocznej i skutecznej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Pomyślność podejmowanych działań w przeciwdziałaniu przemocy zależy przede wszystkim od współdziałania lokalnej społeczności, instytucji oraz organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Konieczne jest zatem zaplanowanie i dobrze zorganizowanie programu, którego stosowanie powinno przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań gminy i powiatu na zasadach określonych m.in. w przepisach ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm. Dz. U. z 2020 r. poz. 2369, Dz. U. z 2021 r. poz. 794, Dz. U. z 2021 r. poz. 803); oraz ustawy z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 r. poz. 1119). Program skierowany jest nie tylko do instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie miasta na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ale także do lokalnej społeczności, w szczególności do osób uwikłanych w przemoc. Zadaniem Programu jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej oraz zmiana w świadomości społecznej mitów

i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, zwłaszcza tych, które służą jako argument do stosowania przemocy lub też do jej usprawiedliwiania, ukrywania czy bagatelizowania.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie ma charakter długofalowy, działania obejmują lata 2022-2026. Niniejszy Program zawiera charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, analizę problemu przemocy na terenie Gminy Stawiski określa cele i założenia. W Programie zawarte są zasoby Gminy oraz zagrożenia, które można spotkać w trakcie jego realizacji. Cele i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Stawiski w zakresie przeciwdziałania przemocy.

II. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY

Przemoc rozumiana jest jako akt, który godzi w wolność osobistą jednostki i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Wyróżnia się cztery pola badawcze odnoszące się do przemocy: biologiczne, psychologiczne, psychiatryczne i socjologiczne. Zwykle definicje przemocy biorą pod uwagę trzy zasadnicze kryteria: rodzaj zachowań, intencje i skutki przemocy. Poza tym, przemoc może mieć charakter: instrumentalny, czyli służący jako środek do realizacji określonych celów, bezinteresowny, czyli jako poszukiwanie zadowolenia w znęcaniu się nad innymi, zbiorowy oraz indywidualny. Coraz częściej można się spotkać z terminem "przemoc strukturalna". Odnosi się ona do łamania praw człowieka w instytucjach, np. w placówkach pomocy społecznej. "Przemoc w białych rękawiczkach" jest natomiast najczęściej kojarzona z przemocą psychiczną, wiąże się ze słownymi atakami, wyzwiskami, nękaniami, zastraszaniem, zmuszaniem, zaniedbywaniem. Istnieje również przemoc instrumentalna. Jej zasadniczą cechą jest to, iż dokonuje się bezpośrednio w relacjach międzyludzkich. Jest ona rozpoznawalna przez tych, których dotyczy. Przeciwnieństwem przemocy instrumentalnej jest przemoc strukturalna, która jest bezgłośna, niewidoczna. Jej korzenie tkwią w strukturach i świadomości społecznej, normach i zwyczajach, procesach socjalizacyjnych obowiązujących w danej społeczności i kulturze. Często bywa ona odbierana jako coś normalnego i niekoniecznie musi zawierać atak fizyczny czy też psychiczny. Pochodną przemocy instrumentalnej jest przemoc symboliczna, zwana też kulturową, która wiąże się z narzucaniem znaczeń i interpretacji symboli zastanej kultury. Polega ona na pozyskiwaniu różnymi drogami takiego oddziaływania klas dominujących czy uprzywilejowanych na całość społeczeństwa, aby narzucić im określone schematy postępowania, myślenia czy postrzegania rzeczywistości. Nie pozostawia widocznych śladów jak przemoc fizyczna, ale podporządkowuje sobie ludzi i narzuca im utarte schematy.

Niestety zjawisko przemocy bardzo często z życia zawodowego, społecznego przenosi się na grunt rodzinny, niezależnie od kultury, wyznania, środowiska, wykształcenia, poziomu intelektualnego czy przynależności do grupy społecznej. Przemoc w rodzinie bez wątpienia jest zachowaniem poniżającym jednostkę, powodującym obrażenia fizyczne, często równocześnie naruszając w ten sposób przepisy prawa. Rzadko bywa to incydent jednorazowy, zwykle staje się jednym z wielu ogniw w łańcuchu agresji. Przemoc domowa jest to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciwko członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i rodzaje. Najbardziej znanymi formami przemocy jest przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i zaniedbanie.

1. **Przemoc fizyczna:** jest najłatwiej rozpoznawalny i powodujący konsekwencje widoczne i łatwe do dostrzeżenia, a jednocześnie mogące bezpośrednio zagrażać życiu i zdrowiu. Jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego. Polega na przeróżnych formach zachowań o różnym stopniu nasilenia np.: wymierzaniu policzków, biciu, kopaniu, popychaniu, obezwładnianiu, przytrzymywaniu, szczypaniu, duszeniu, biciu, parzeniu, polewaniu substancjami żrącymi, porzucaniu w niebezpiecznej okolicy, nieudzielaniu koniecznej pomocy.

2. **Przemoc psychiczna:** to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu, zawiera pewnego rodzaju przymus, groźby, oskarżanie, poniżanie, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, upokarzanie, izolowanie, kontrole kontaktów, zabieranie samochodu, telefonu, rzeczy osobistych, niszczenie przedmiotów, mających wartość dla ofiary. Krzywdzenie psychiczne jest niewątpliwie najbardziej nieuchwytną formą przemocy.

3. **Przemoc seksualna:** to zachowanie polegające na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy obawia się odmówić. Przemocą seksualną nazwiemy również zgwałcenia w tym również gwałty pomiędzy współmałżonkami.

4. **Przemoc ekonomiczna:** to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy. Pojawia się wtedy, gdy niezaspakajane są potrzeby materialne, pojawia się nadmierna kontrola w wydawaniu pieniędzy oraz zakazywanie podjęcia pracy, bądź też zawłaszczanie zarobionych pieniędzy i pozostawienie bez środków do życia. Przejawia się również wtedy, kiedy sprawca nie płaci alimentów oraz bez wiedzy partnera zaciąga kredyty lub przywłaszcza środki przeznaczone na utrzymanie.

5. **Zaniedbanie:** to niezapewnienie lub naruszenie obowiązku do opieki w tym lekarskiej ze strony najbliższych. Zjawisko to dotyczy głównie dzieci, osoby starsze, niepełnosprawne potrzebujące wsparcia. Zaniedbanie charakteryzuje się obojętnością, brakiem należytej opieki, nieokazywaniem pozytywnych uczuć oraz lekceważeniem fizycznych i psychicznych potrzeb.

Wyróżnia się ponadto przemoc:

Spontaniczną (gorącą): która ma u swoich źródeł furję zrodzoną z frustracji. Wybuch niemożliwych do powstrzymania uczuć gniewu i wściekłości. Prowadzi w rezultacie do aktów przemocy i agresji. Charakteryzuje się złością, gniewem. Towarzyszą jej przeróżne formy ekspresji, krzyki, wyzwiska, obelgi, rękoczynny, impulsywne zachowania, gwałtowne zadawanie bólu. Opisywany rodzaj przemocy szybko się pojawia i równie szybko znika.

Chłodna: jest rodzajem przemocy zapisanym w kulturze i obyczaju; stanowi część wyposażenia psychologicznego jednostki. Występuje tu element chłodnej kalkulacji i premedytacji. Często u podłoża tego rodzaju przemocy leży osiągnięcie jakich pozytywnych wartości czy celów, jak np. czyjeś dobro bądź utrzymanie ładu i porządku. Ten rodzaj przemocy widoczny jest tam, gdzie w stosunkach międzyludzkich obowiązują autorytarne modele współżycia

Zjawisko przemocy w rodzinie charakteryzują trzy fazy:

1. **Faza narastania napięcia:** początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyną mogą być błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.

2. **Faza ostrej przemocy:** następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Często w tej fazie ofiary proszą o pomoc, głównie w postaci interwencji policji.

3. **Faza miodowego miesiąca:** to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło, próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej. W tej fazie ofiary, które były gotowe uciec zostają. Sprawca długo nie jest w stanie trwać w tej fazie i wszystko zaczyna się powtarzać.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Skutki stosowania przemocy trwale odbijają się w życiu osoby dotkniętej przemocą. Stosowanie przemocy powoduje trwałe urazy psychiczne, które mogą ujawniać się podczas całego życia człowieka w wielu strefach jego funkcjonowania. Mimo tego, że posiadamy coraz więcej informacji na temat zjawiska przemocy, nie jesteśmy w stanie całkowicie wyeliminować go ze społeczeństwa, naszego codziennego życia. Konieczne jest jednak ciągle podejmowanie walki. Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy Gminy Stawiski jest swoistym planem walki ze zjawiskiem przemocy na terenie Gminy Stawiski. Podlega ewaluacji i odpowiada na potrzeby mieszkańców Gminy Stawiski w zakresie przeciwdziałania przemocy.

III. PODSTAWA PRAWNA

Podstawowym dokumentem regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest:

1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r.

(Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483, z 2001r. Nr 28, poz. 319, z 2006r. Nr 200, poz. 1471, z 2009r., Nr 114, poz. 946);

2) Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021r. poz. 1249) oraz wynikający z niej Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (przyjęty Uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 01 lutego 2021r.).

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowane będą także w oparciu o następujące akty prawne:

1) Ustawa z dn. 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm. Dz. U. z 2020 r. poz. 2369, Dz. U. z 2021 r. poz. 794, Dz. U. z 2021 r. poz. 803);

- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r. poz.1372);
- 3) Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U z 2020r. poz.1359);
- 4) Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021r. poz. 1119);
- 5) Ustawa z dn. 26 października 1982 r o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2020r. poz. 685);
- 6) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020r. poz.685);
- 7) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020r. poz. 1359 z późn. zm.
Dz. U. z 2021.poz.1005.)
- 8) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020r. poz.1444, z późn. zm Dz. U. z 2020r. poz. 1517, Dz.U. z 2020r. poz.1023);
- 9) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r.Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, z późn. zm Dz. U. z 2021r. poz. 1023);
- 10) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).
- 11) Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209 poz. 1245);
- 12) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacje osób zatrudnionych w tych środowiskach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno- edukacyjne(Dz. U. Nr 50 poz. 259);

Międzynarodowe dokumenty strategiczne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, akty prawa międzynarodowego, zmierzające do przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci oraz przemocy w rodzinie, w tym m.in.:

1. Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ):

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 roku,

Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 rok,

Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku,

Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego ONZ,

Rezolucja A/54/4 Zgromadzenia Ogólnego ONZ,

Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 roku.

2. Rady Europy:

Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 roku,

Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 roku,

Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,

Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy Rec. (2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z 30 kwietnia 2002 roku,

Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z 11 maja 2011 r.

3. Unii Europejskiej:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar (Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, s. 1),

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (w sprawach karnych)

(Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, s. 2),

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, s. 1),

Dyrektywa 2012/29/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, s. 57)

Założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są spójne z celami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stawiski na lata 2022-2026 oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie z 2021r.

IV. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY

- 1) gotowość i umiejętność współpracy instytucji i organizacji pozarządowych;
- 2) istnienie sprawdzonych procedur (Niebieskie Karty);
- 3) działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 4) odpowiedzialność i zaangażowanie kadry;
- 5) rosnące wzajemne zaufanie do osób i instytucji;
- 6) istniejące zaplecze instytucjonalne m.in.: Urząd Miejski, Centrum Usług Społecznych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Parafie, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, świetlice szkolne i środowiskowe, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Stowarzyszenia, organizacje pozarządowe;
- 7) wdrażanie i realizowanie działań wobec sprawców przemocy;
- 8) udzielanie pomocy psychologicznej osobą dotkniętym przemocą;
- 9) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i pracowników innych służb z terenu Gminy;

SŁABE STRONY

- 1) brak miejsc na terenie gminy, gdzie można umieścić ofiarę przemocy;
- 2) niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących przepisów prawnych;
- 3) brak warunków do wykonania egzekucji karności wobec sprawców przemocy;
- 4) zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy;
- 5) brak lokali socjalnych na interwencyjne umieszczenie rodziny;
- 6) opór do wszczynania procedury Niebieskiej Karty ze strony oświaty i służby zdrowia;
- 7) brak środka przymusu do udziału sprawców w zajęciach korekcyjno- edukacyjnych

SZANSE

- 1) wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) zapewnienie pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy;
- 4) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- 5) zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 6) zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;

ZAGROŻENIA

- 1) funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy w rodzinie;
- 2) występowanie sprzeczności pomiędzy istniejącymi przepisami prawa, a możliwością ich wykonania w praktyce przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości;
- 3) brak możliwości zapewnienia właściwej ochrony ofiarom przemocy (nadal izolacja ofiary zamiast sprawcy).

V. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY STAWISKI

Na przestrzeni lat możemy zauważyć, że przemoc domowej bardzo długo nie postrzegano jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które może prowadzić do tragicznych skutków, a w skrajnych przypadkach nawet do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Ujawniano jedynie wyjątkowo okrutne i budzące sprzeciw społeczny pojedyncze zdarzenia z historii rodzin, w których doszło do tragedii zapominając, że dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem zagrożenia, poniżenia, terroru, lęku, rozpacz. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje głębokie i szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Przemoc domowa nie jest jednorazowym aktem agresji, jest procesem długotrwałych zmian zachodzących w relacji między sprawcą, a ofiarą trwającym nieraz wiele lat. Cechą charakterystyczną zjawiska jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy.

W niniejszym rozdziale przedstawiono skalę zjawiska przemocy w Gminie Stawiski w latach 2018-2021. Diagnoza powstała na podstawie badań własnych: informacji uzyskanych od przedstawicieli jednostek na terenie miasta, których zadania są związane z zapobieganiem przemocy w rodzinie oraz na terenie powiatu kolneńskiego, z którym Gmina Stawiski współpracuje.

Od roku 2011 r. na terenie Gminy Stawiski działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej – obecnie Centrum Usług Społecznych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Policji, Służby zdrowia, Placówek oświatowych, Parafii oraz Sądu Rodzinnego w Łomży.

Ze statystyk Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w okresie od 01.01.2018r. do dnia 10.09.2021r. zostało założonych 98 Niebieskich Kart. Ich inicjatorami byli przede wszystkim funkcjonariusze Policji i przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Sytuacja ta jest prawdopodobnie związana z tym, że przy zagrożeniu zdrowia czy życia najczęściej jako pierwsi są powiadamiani funkcjonariusze Policji, którzy na bieżąco podejmują działania podczas interwencji oraz kontaktują się z pozostałymi instytucjami. W latach 2018 -2021 nie odnotowano przypadku aby Niebieską Kartę założyli przedstawiciele ochrony zdrowia czy oświaty.

Tabela 1.Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Stawiskach

Liczba założonych Niebieskich Kart					
ZI w Gminie Stawiski		2018r.	2019r.	2020r.	stan na 10.09.2021r
	KPP	34	26	14	18
	GKRPA	-	-	-	-
	SŁUŻBA ZDROWIA	-	-	-	-
	OŚWIATA	-	-	-	-
	OPS/CUS	2	3	-	1
	Razem:	36	29	14	19
Liczba zakończonych procedur Niebieskich Kart przez ZI Stawiski		37	21	14	13

Większość osób, które doznają przemocy w rodzinie dotyczy kobiet i dzieci do 15 roku życia. Osoby dotknięte przemocą to przede wszystkim osoby wspólnie zamieszkujące ze sprawcą. Zjawisko przemocy jest najczęściej zauważalne w rodzinach osób nadużywających alkoholu. Świadczy o tym fakt zastania sprawców przemocy pod wpływem alkoholu w czasie popełnienia czynu. Spożyty alkohol sprawia, że osoba reaguje agresją i gniewem na własne niepowodzenia i trudności życiowe, tj. brak pracy, trudności wychowawcze z dziećmi, zazdrość, czy niepowodzenia w pracy. Przyczynia się do osłabienia kontroli nad zachowaniem. Nietrzeźwość jednak nie zwalnia sprawcy z odpowiedzialności za czyny, a powinna w większym stopniu obligować osobę po spożyciu alkoholu, by zachowywała spokój. Z uzyskanych danych wynika, że osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie są przede wszystkim mężczyźni, co jest związane z wykorzystywaniem przez nich swojej przewagi poprzez podporządkowywanie kobiety w obszarach: siły fizycznej, pozycji społecznej czy zależności ekonomicznej. Procedura Niebieskiej Karty jest częściej wszczynana na terenach wiejskich gminy Stawiski, w 2020 roku – 8 przypadków spośród 14 Niebieskich Kart pochodzi z terenów wiejskich. W 2021 roku obserwujemy jeszcze większą różnicę w ilości Niebieskich Kart założonych na terenach wiejskich gminy Stawiski jest ich bowiem 16, natomiast w mieście Stawiski 3.

Tabela 2. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie

ZI GMINA STAWISKI	2018r.		2019r.		2020r.		stan na 10.09.2021r.	
	K	M	K	M	K	M	K	M
	0	36	0	29	0	14	0	19

K-kobieta M-mężczyzna

Tabela 3. Liczba osób doznających przemocy w rodzinie

ZI GMINA STAWISKI	2018r.			2019r.			2020r.			stan na 10.09.2021r.		
	K	M	D	K	M	D	K	M	D	K	M	D
	36	0	0	29	0	0	11	1	2	19	0	0

K-kobieta M-mężczyzna D- dziecko

Tabela 4. Przestępstwa i wykroczenia odnotowane przez Posterunek Policji w Stawiskach

Przestępstwa i wykroczenia	2018 r.	2019 r.	2020 r.	stan na 10.09.2021 r.
Liczba spraw z art. 207 kk (znęcanie)	1	11	1	1
Liczba osób ukaranych za pobicie i rozboje	2	0	2	3
Liczba osób ukaranych za zakłócanie spokoju i porządku publicznego	2	1	11	11
Liczba osób ukaranych za nieobyczajny wybryk	9	4	10	5

Interwencje podejmowane na terenie gminy Stawiski nie zawsze związane były z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Zdarzało się, że przyczyną takich zgłoszeń było spożywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny, jego uciążliwe zachowanie dla pozostałych członków rodziny, czy różnego rodzaju nieporozumienia i konflikty oraz problemy wychowawcze z dziećmi, które nie zostały kwalifikowane jako stosowanie przemocy w rodzinie. W 2020 roku dwóch sprawców przemocy w rodzinie otrzymało zakaz zbliżania się do najbliższych członków rodziny. Ofiara przemocy domowej – małoletnie dziecko zostało umieszczone w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Łomży. Na dzień 10.09.2021r. również dwóch sprawców przemocy w rodzinie otrzymało zakaz zbliżania się do ofiary, u jednego z nich zdiagnozowano chorobę psychiczną.

Ujawnienie aktów przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat zjawiska przemocy. Każdy zgłaszany przypadek to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko. Wykonany telefon z prośbą o pomoc jest oznaką świadomości, że przemoc jest przestępstwem. Ofiary czy świadkowie

przemocy domowej coraz częściej ujawniają akty przemocy, wołając tym samym o pomoc, nie jest to już tak wielkim "piętnem", czy "wstydem" jak było jeszcze kilka lat temu. Społeczeństwo dojrzuje, że nie można dłużej zamykać pod dywan spraw, które tam nie znikną i same nie rozwiążą się. Powołani przedstawiciele do pracy w Zespole Interdyscyplinarnym zostali powołani do niesienia pomocy socjalnej, oświatowej, prawnej i medycznej.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Stawiskach zauważyli, że zaletą pracy Zespołu jest kompleksowość, zwiększenie efektywności i skuteczności działań. Lepsze efekty pracy nad rodzinami dotkniętymi przemocą zostają uzyskane poprzez wzajemne dzielenie się wiedzą i doświadczeniem członków Zespołu. W 2021 roku odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 19 spotkań grup roboczych. W porównaniu z latami ubiegłymi zauważalna jest tendencja wzrostowa, gdyż w roku 2020r odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 14 spotkań grup roboczych.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w Gminie Stawiski uwzględniając problem przemocy w rodzinie.

Według danych statystycznych na dzień 10 września 2021r. Gmina Stawiski liczy 6021 mieszkańców, odnotowano 53 zgony oraz 31 urodzeń. Liczba mieszkańców od kilku lat systematycznie się zmniejsza na dzień 31 grudnia 2020r. Gmina liczyła 6095 mieszkańców (74 zgony, 70 urodzeń). Ze struktury demograficznej wynika, że w gminie mieszka 3011 mężczyzn (w roku 2020 było 3050 mężczyzn), 3010 kobiet (w roku 2020 było 3045 kobiet). Chłopców do 7 roku życia jest 222 (w roku 2020 było 220), natomiast dziewczynek 199 (w roku 2020 było 205). W przedziale wiekowym od 8 do 18 roku życia jest 319 chłopców (w 2020r. było 345 chłopców), a 288 dziewczynek (w 2020r. było 291 dziewczynek), 1131 osób przekroczyło 60 rok życia (377 mężczyzn, 754 kobiet), natomiast w 2020 r. 60 rok życia przekroczyło 1130 osób (381 mężczyzn, 749 kobiet).

W ocenie mieszkańców gmina Stawiski jest dobrym miejscem do życia, bezpiecznym do wychowania dzieci, choć poziom życia oceniany jest jako średni. Większość mieszkańców utrzymuje się z pracy w gospodarstwie rolnym, ale też sporo osób pozostaje bez pracy. Według danych statystycznych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie wynika, że liczba osób bezrobotnych z miasta i gminy Stawiski na dzień 10.09.2021r wynosi 308 osób, liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku 24 osoby, liczba osób długotrwale bezrobotnych 192 osoby. Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach, w 2019r obejmował opieką 903 rodziny (1908 osób w tych rodzinach), interwencje kryzysowe podjęto w 11 przypadkach (51 osób). W 2020r z pomocy korzystało 674 rodziny (964 osoby w tych rodzinach), interwencje kryzysowe podjęto 17 (58 osób). Natomiast w 2021r na dzień 10.09.2021r z pomocy ośrodka skorzystało 622 rodzin (1284 osób w tych rodzinach), podjęto 7 interwencji kryzysowych (16 osób). Trudno jest jednak jednoznacznie stwierdzić czy sytuacja rodzin uległa poprawie i dlatego mniej osób korzysta z pomocy, czy nie chcą zgłaszać swoich problemów do instytucji z obawy, że ktoś z pracowników zauważyłby więcej niż powinien.

Z danych Centrum Usług Społecznych w Stawiskach wynika, że niewielki odsetek ludności Gminy Stawiski skorzystało z pomocy społecznej z powodu występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Powyższe dane są niemierzalne, gdyż nie zawsze przemoc jest wskazywana jako główny powód pomocy.

Tabela 5. Liczba uczniów z rodzin, w których toczyła się procedura Niebieskiej Karty

Instytucja	Ogólna liczba dzieci w szkole	Liczba uczniów z rodzin, w których toczyła się procedura Niebieskiej Karty
Szkoła Podstawowa w Stawiskach	328	6
Szkoła Podstawowa w Porytem	52	1
Przedszkole w Stawiskach	125	0

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Stawiski, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w szkole, czy rodzinie, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na jej temat.

W celu skutecznego eliminowania zjawiska przemocy w rodzinie, należy objąć pomocą nie tylko osoby doznające przemocy, ale również osoby stosujące przemoc. W PCPR w Kolnie organizowany jest program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie.

Tabela 6. Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie:				
	2018 r	2019 r	2020 r	stan na 10.09.2021r
Liczba zgłoszonych uczestników	0	7	14	19
Liczba osób które ukończyły program	0	5	0	0

W 2021r. na program korekcyjno – edukacyjny z terenu Gminy Stawiski skierowano 14 osób, żadna z tych osób nie ukończyła programu. Profilaktyka m.in. programy korekcyjno- edukacyjne, kampanie społeczne, zwiększające świadomość społeczną na temat zjawiska przemocy mogą być tu swoistą bronią do walki ze zjawiskiem przemocy. Niezwykle ważne jest również by owa walka ze zjawiskiem przemocy opierała się na współpracy wielu podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w rodzinie w Kolnie. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić że maleje liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa. W porównaniu z latami ubiegłymi, coraz mniej osób korzysta z poradnictwa. Istotne znaczenie mógł mieć w tej sytuacji fakt wprowadzenia limitów, ograniczeń i zakazów związanych z pandemią wirusa SARS-CoV 2. Spadła również liczba osób korzystających z całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie.

Tabela 7. Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie

Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa		
	2020 r.	(stan na dzień 10.09.2021 r.)
psychologiczne	5	4
socjalne	5	2
rodzinne	4	0
prawne	1	0
Razem:	15	6

Tabela 8. Liczba osób korzystających z całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie.

Liczba osób korzystających z całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie		
	2020r.	(stan na dzień 10.09.2021)
kobiety	1	0
mężczyźni	0	0
dzieci	2	0
Razem:	3	0

VI. ADRESACI, REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Stawiski, w szczególności do tych, którzy są uwięzieni w przemoc, jako ofiary, sprawcy czy świadkowie, a także służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Do wszystkich osób, które nie godzą się na krzywdę ludzką.

Głównym realizatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 jest Centrum Usług Społecznych w Stawiskach. Partnerami Programu będą zaś podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stawiski;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Stawiskach;
- 3) Posterunek Policji w Stawiskach;
- 4) Gminne placówki oświatowe:(Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Stawiskach, Szkoła Filialna w Jurcu Szlacheckim, Przedszkole w Stawiskach, Szkoła Podstawowa w Porytem);

- 5) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "SALUS" w Stawiskach;
- 6) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stawiskach;
- 7) Stowarzyszenia, organizacje pozarządowe.

Podmioty współpracujące w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie;
2. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie;
3. Sąd Rodzinny w Łomży;
4. Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna w Kolnie.

Organizacje i Stowarzyszenia Ogólnopolskie:

1. Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie, "Niebieska Linia", telefon zaufania (czynny przez całą dobę) niebieskalinia@niebieskalinia.info – poradnia mailowa;
2. Grupy wsparcia, AA;
3. Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży.

VII. ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Tabela 9. Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Instytucja	Zadania
GMINA	<p>Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. 2.Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych.
POMOC SPOŁECZNA	<p>Pomoc osobom i rodzinom w przewycięzeniu trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie sytuacjom kryzysowym.</p> <p>W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 3)organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, 5) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach

	<p>korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, 6) wszczyna procedurę "Niebieskiej Karty".</p>
SŁUŻBA ZDROWIA	<p>Ochrona zdrowia pacjenta, udzielenie pierwszej pomocy. W ramach swoich kompetencji i zadań przedstawiciel służby zdrowia powinien:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadzić spokojną rozmowę umożliwiającą rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania, 2) poinformować osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy, 3) wystawić na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej, 4) poinformować o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji, 5) powiadomić organy ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała). 6) Wszcząć procedurę "Niebieskiej Karty".
POLICJA	<p>Ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy, 2) organizację dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 3) podjęcie czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania, 4) przeprowadzenie z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego, 5) przeprowadzenie na miejscu zdarzenia, w przypadkach nie cierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, 6) podjęcie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogących występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą, 7) wszcząć procedurę "Niebieskiej Karty".
OŚWIATA	<p>Wspomaganie wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej, zdiagnozowanie sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku, gdy uczeń, który</p>

	<p>nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa przedstawiciel oświaty :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności, 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 3) udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 4) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 5) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, 6) wszczyna procedurę "Niebieskiej Karty".
<p>GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII</p>	<p>W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPAiPN podejmuje następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, 4) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, 5) wszczyna procedurę "Niebieskiej Karty"
<p>ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I GRUPY ROBOCZE</p>	<p>Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, 3) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie, 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i

	<p>możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,</p> <p>5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.</p> <p><u>Do zadań grupy roboczej należy w szczególności:</u></p> <p>1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,</p> <p>2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,</p> <p>3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.</p>
--	---

VIII. CELE, DZIAŁANIA, WSKAŹNIKI I HARMONOGRAM REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrona Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stawiski na lata 2022-2026 określa cele założone do wypracowania i działania, wokół których będą się koncentrowały zadania zaangażowanych instytucji. Realizacja poniższych działań powinna wpłynąć na zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz na zwiększenie skuteczności podejmowanych działań.

Główny cel Programu jest skonstruowany w oparciu o obszar strategiczne Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z 2021r.

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cel.1 Profilaktyka, diagnoza społeczna, edukacja społeczna

Tabela 10. Działania promocyjne w środowiskach lokalnych podnoszące wiedzę mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Lp.	Podejmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	promowanie podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz świadomości konsekwencji prawnych w związku ze stosowaniem przemocy	-liczba upowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie (ulotek, plakatów, broszur),	-Centrum Usług Społecznych, -Policja, -Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -placówki oświatowe, -ochrona zdrowia; -organizacje pozarządowe,	2022-2026
2.	wspieranie i udział w działaniach informacyjno-edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania	-liczba konferencji, szkoleń, warsztatów; -liczba osób które wzięły udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach	-Centrum Usług Społecznych, -Policja, -Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	2022-2026

	przemocy w rodzinie konferencjach, szkoleniach, warsztatach		-Stowarzyszenia, -Placówki oświatowe; -Ochrona zdrowia; -Organizacje pozarządowe,	
3.	pozyskiwanie, opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących przemocy (ulotek, broszur, plakatów); umieszczanie informacji o kompetencjach poszczególnych podmiotów w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronach internetowych instytucji	-liczba opracowanych/ upowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych, liczba rozdysponowanych ulotek, plakatów, broszur, liczba podmiotów, które umieściły informacje o swoich kompetencjach w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronach internetowych instytucji	- Centrum Usług Społecznych, - Policja, - Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Stowarzyszenia, - Placówki oświatowe, - Ochrona zdrowia, -Organizacje pozarządowe	2022-2026
4.	włączenie treści informacji o zagrożeniach w związku z przemocą do programów szkolnych	-liczba przeprowadzonych zajęć profilaktycznych dotyczących przemocy -liczba uczestników w zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy w rodzinie	- Placówki oświatowe,	2022-2026

Cel 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą

Tabela 11. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy

Lp.	Podjęmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	współpraca instytucji w zakresie pomocy rodzinom zagrożonym i dotkniętym problemem przemocy domowej, stosowanie procedury "Niebieskie Karty"	-liczba rodzin, w których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty"; -liczba posiedzeń Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego -liczba rodzin, w których zakończono procedurę "Niebieskie Karty" z powodu ustania przemocy w rodzinie	-Policja, -Centrum Usług Społecznych, -GKRPA, -Sąd, -Ochrona zdrowia, -Placówki oświatowe, -Organizacje pozarządowe, -Stowarzyszenia	2022-2026
2.	udzielanie pomocy i	-liczba osób	-Centrum Usług	2022-2026

	wsparcia osobom dotkniętym przemocą (socjalne, psychologiczne, prawne);zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	korzystających ze specjalistycznego poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego; -praca socjalna; liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	Społecznych	
3.	informowanie osób dotkniętych przemocą o ich prawach i możliwościach uzyskania pomocy	-liczba przekazanych formularzy NK-B dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	-Centrum Usług Społecznych	2022-2026
4.	organizowanie kolonii dla dzieci; realizowanie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy	-liczba dzieci korzystających z wypoczynku;	-Centrum Usług Społecznych, -GKRPA	2022-2026
5.	udzielanie schronienia w osobom doznającym przemocy w rodzinie, prowadzenie pracy socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie	-liczba osób, którym udzielono schronienia; -liczba osób, z którymi prowadzono pracę socjalną	-Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie	2022-2026

Cel 3 .Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Tabela 12. Zintensyfikowanie działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc

Lp.	Podjęmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	upowszechnianie informacji o formach oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie, w tym programów korekcyjno-edukacyjnych	-liczba sporządzonych formularzy Niebieska Kart- D; -liczba udzielonych porad socjalnych, -liczba rozpowszechnionych ulotek, informacyjnych	-Lokalny Zespół Interdyscyplinarny	2022-2026
2.	wdrażanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych	-liczba programów korekcyjno-edukacyjnych, -liczba osób	-PCPR w Kolnie	2022-2026

		uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym; -liczba osób rozpoczynających i kończących program korekcyjno-edukacyjny		
3.	podejmowanie działań interwencyjnych przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości	liczba interwencji; -liczba wyroków skazujących z art. 207 kk	-Policja, -Sąd, -Prokuratura	2022-2026

Cel. 4. Podniesienie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy

Tabela 13. Zwiększenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Podejmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	zwiększenie kompetencji członków LZI w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy	-liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty"; -liczba interwencji policji; - liczba posiedzeń Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego	-Lokalny Zespół Interdyscyplinarny;	2022-2026
2.	udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- liczba szkoleń, warsztatów, seminariów tematycznych, w których wzięli udział przedstawiciele instytucji zawodowo zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; -liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach tematycznych dotyczących przemocy w rodzinie	-Centrum Usług Społecznych -Policja, -Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -Placówki oświatowe, -Służba zdrowia, -Organizacje pozarządowe, -Stowarzyszenia	2022-2026

IX. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany w latach 2022-2026.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym, dotkniętym przemocą, poprzez:

- 1) wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą;
- 4) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 6) wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

XI. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚCI

Monitorowanie realizacji Programu przez jednostki zobligowane do jego stosowania jest prowadzona bieżąco poprzez stałą współpracę osób będących w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego, a Koordynatorem Programu, którym jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego. Monitoring i ewaluacja odbywać się będzie na podstawie zbieranych danych statystycznych i sprawozdań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Bieżący monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz wdrażanie ewentualnych działań korygujących. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedstawiane Burmistrzowi Stawisk oraz Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Stawiskach przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, do dnia 30 kwietnia każdego roku.

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 będzie finansowany ze środków własnych budżetu Gminy Stawiski, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.